

Kongresni odbor ima pravico zasliševanja

Vrhovno sodišče je odločilo, da ima Odbor Doma za neameriške dejavnosti pravico preiskovanja komunistične dejavnosti.

WASHINGTON, D. C. — Vrhovno zvezno sodišče je s 5 proti 4 glasovom odločilo, da ima kongresni odbor za preiskavo neameriških dejavnosti pravico preiskovati in zasliševanja oseb, ki so osumljene takega delovanja. Potrdil je obsodbo Franka Wilkinsons iz Los Angelesa in Carla Brandena iz Louisvillia, Ky., ker sta zavrnila odgovore na vprašanje odbora Predstavniškega doma glede svojih zvez s Komunistično partijo.

Proti potrditvi sodbe so se izjavili vrhovni sodnik Warren ter člani sodišča Black, Douglas in Brennan. Zanimanje pravice zavrnitve odgovora izpraševalcem je po mnenju omenjenih članov Vrhovnega sodišča v nasprotju z v ustavi zajamčenimi pravicami državljanov.

Odločitev Vrhovnega sodišča bo imela brez dvoma velik vpliv na nadaljnje delo kongresnega odbora v preiskovanju podtalne rovarjenja proti obstoječemu redu v deželi.

Atomska podmornica "Theodore Roosevelt" na vežbanju

SAN DIEGO, Calif. — Vojna mornarica je poslala atomsko podmornico Th. Roosevelt na vežbanje. Dovolila je tudi par časnika, da so bili v njej. Časnikarji so odkrili ob tej priliki vrsto zanimivih podatkov.

Podmornica je bila stalno v direktni zvezi z Belo hišo, kajti samo predsednik ji more dati nalog, da začne vojaške operacije z 16 raketami Polaris, ki imajo vse atomske glave. Ima toliko atomskega goriva, da bi lahko ostala cela leta pod vodo.

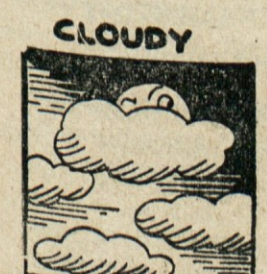
V njenem trupu je cela serija posebnih torpedov, ki so opremljeni s takimi instrumenti, da lahko sami iščejo, ko so enkrat izstreljeni, svoj cilj: bodisi sovražno ladjo ali sovražno podmornico. Kako hitro podmornica lahko "strelja" s svojimi raketami. V dobrih 15 minutah lahko izstrelji vseh svojih 16 raket Polaris.

Mesta brez ljudi

Tekom 1. anskega ljudskega štetja so odkrili štiri mesta v deželi brez vsakega prebivalca: Torino, Ill., Peacock, Tex., Eureka, Colo., in Ophir, Colo.

Omenjena mesta so izgubila svoje prebivalstvo in postala "mesta duhov", ko je tamkajšnja industrija prestala in so ljudje ostali brez zaslužka.

Pri istem štetju so ugotovili tudi 65 občin z največ 24 prebivalci.

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno, malo topleje. Najvišja temperatura 44.

Novi grobovi

Caroline Goloversic V Detroitu, Mich., je umrla Mrs. Caroline Goloversic. Truplo bo prepeljano v Cleveland za pokop na Kalvariji. Pokojna zapušča moža Josepha, hčere Mrs. Joseph Hrovat, Mrs. Albina Stein, Mrs. Daniella Black, Mrs. Bertha Mocarski, sinova Franka in Josepha Golob, 15 vnukov in enega pravnuka. Pogreb bo jutri popoldne ob dveh iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Frances Primozic Včeraj je doma na 231 E. 186 St. umrla Mrs. Frances Primozic, stara 77 let, rojena v Žužemberku, od koder je prišla pred 53 leti. Njen mož Rudolph je umrl pred 46 leti. Tukaj zapušča hčer Mrs. Frances Otoničar, sinove Johna, Louisa in Franka, 9 vnukov, 3 pravnuke in brata Josepha Vidmar (v Blaine, O.), v starem kraju pa brata Franka Vidmar. Sestri Mary Brodnik in Anna Perko sta umrli. Bila je članica Podr. št. 14 SZZ. Pogreb bo v petek jutraj ob devetih iz Zakrajškovega pogreb. zavoda v cerkev sv. Marije Magdalene ob desetih, nato na All Souls pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob petih.

Joseph E. Janezic V ponedeljek je umrl v St. Alexis bolnišnici 51 let stari Joseph E. Janezic s 3623 E. 108 St., rojen v Newburghu, zaposlen pri Central Brass Co. kot predelavec. Pokojni je bil član Društva sv. Lovrenca št. 63 KS-KJ. Zapustil je ženo Elsie, roj. Pech, sina Josepha, hčer Jo Ann, vnuke, brate Antona, Franka in Louisa ter sestre Mary, Josephino Sadar in Viktorijo Huth. Pogreb bo iz L. Ferola pogreb. zavoda jutri zj. ob 3:30, v cerkev sv. Lovrenca ob levetih, nato na Kalvarijo.

Kennedy in darila

WASHINGTON, D. C. — Vsak ameriški predsednik doiva z vsega sveta in iz vseh krajev dežele dnevno cele kope daril, večinoma od ljudi, ki jih ne pozna in ki jih ne bo nikoli poznal.

Da, bi ga darila ne spravila, zadrego, je Kennedy naročil svoji hišni pisarni:

Kar pride daril v Belo hišo n so namenjena predsedniku osebno, naj gredo v Smithsonian Institution ali naj bodo objavljena v kak javen interes. Ostala darila so razdeljena v dva dela: kar jih ima vrednost nad \$15, naj jih vrnejo pošiljatelj, kar ima manjšo vrednost, naj dobijo dobrodelni zavodi. Kennedy in njegova žena nočeta sprejemati daril prav nobenih daril.

Kennedy je dalje odredil, da ne bodo njegovi sodelavci v Beli hiši dobivali plačanih nobenih nadur, ako tudi delajo po 10-15 ur na teden več, kot je treba. Kar bodo zgubili na času s takim delom, za toliko jim bo podaljšan dopust, če ga bodo sploh mogli izrabiti.

UMETNI SNEG V KONZERAH

Neka nemška tovarna je začela izdelovati umetni sneg v konzervah, ki jih razpošilja v hladilnikih na kolesih.

Novost se je baje obnesla v živilski industriji in tudi v nekaterih drugih panogah.

Možnosti in upanje za dosego miru v Alžiriji

Razgovori med predsednikom Tunizije Burgibo in De Gaulleom vzbudili upanje na končanje vojne v Alžiriji.

PARIZ, Fr. — Predsednik Francoske republike De Gaulle in predsednik Tunizije Burgiba sta ob koncu svojega sestanka objavila, da obstoje dobre možnosti in upanje za končanje bojev v Alžiriji. Predsednik Tunizije je prišel na obisk k predsedniku De Gaulleu na njegovo osebno povabilo, da bi pomagal doseči konec upora domaćinov v Alžiriji, ki traja že sedmo leto.

Izjava ob zaključku sestanka kaže, da mora biti francoska vlada že precej daleč v samih razgovorih z vodstvom alžirskih upornikov in da se morda v resnici bliža konec bojem, ki je Francijo stal hude žrtve v krvi in sredstvih.

Burgiba je prevzel vlogo posredovalca, ker je v Tunisu sedež alžirske začasne vlade in uporniški glavni stan, on sam pa je od vseh arabskih državnih vodnikov v najboljših odnošajih s Francijo.

Do neposrednih razgovorov med alžirskimi uporniki in francosko vlado je prišlo sicer že lani, toda so propadli, ker so Francozi postopali z alžirskimi zastopniki v Melunu kot z ujetniki. Položaj se je med tem močno spremenil in De Gaulle je dobil od volivcev polnomoč, da alžirsko vprašanje reši po svoji najboljši moči in vednosti. Ta je spoznal, da Alžirija mora dobiti neke vrste neodvisnost, ostane le še vprašanje zavarovanja koristi francoskih naseljencev v Alžiriji in francoskih koristi. De Gaulle bi rad Alžirijo ohranil v zvezi s Francijo, četudi uporniki zahtevajo popolno neodvisnost.

Letalonosilka Kitty Hawk še plava

CAMDEN, N. J. — Najnovejša letalonosilka Kitty Hawk je napravila prvo poskusno vožnjo. Je tako velika, da so morali radi njene vožnje ustaviti za kratek čas ves promet na reki Delaware.

Letalonosilka je znana po tem, da je prva, ki ne bo imela na svojem krovu samo vojnih letal ampak tudi rakete z atomskimi glavami. Letalonosilka je tako visoka kot nebotičnik s 25 nadstropji.

Zvezna gozdarska služba v deželi (U. S. Forest Service) je bila ustanovljena 1. 1905.

Cleveland hoče dobiti dovolj dobrih šolnikov

CLEVELAND, O. — Sklep šolskega odbora, da poviša novim učnim močem s prihodnjim šolskim letom začetno plačo na \$5.000 za one s prvo akademsko stopnjo in na \$5.200 za drugo (master's degree), bo omogočil dobiti za šole v mestu primerno število sposobnih učnih moči. Cleveland bo tako dajal učiteljskim začetnikom večje plače kot katerikoli drugo mesto v okraju Cuyahoga in se v pogledu plač izenačil z Detroitom in Chicagom.

Šolski odbor se zaveda predobro, da brez sposobnih in zadostnih šolnikov tudi najboljše šole ne pomenijo dosti.

Zdravniška zbornica odklanja zavarovanje v okviru Social Sec.

Ameriška zdravniška zveza označuje Kennedyev načrt za zavarovanje preko 65 let starih za bolnišnico in nego za "nestvaren, omejen in prisiljen."

CHICAGO, Ill. — Posle vođenji podpredsednik Ameriške zdravniške zveze dr. F. J. L. Blasingame je dejal, da je zveza po natančnem študiju predsedniškega načrta za zdravstveno oskrbo našla v njem mnogo dobrega in pohvalnega in da odobrava njegove cilje, je pa proti njegovemu predlogu za zavarovanje oseb starih preko 65 let za bolnišnice v okviru Social Security.

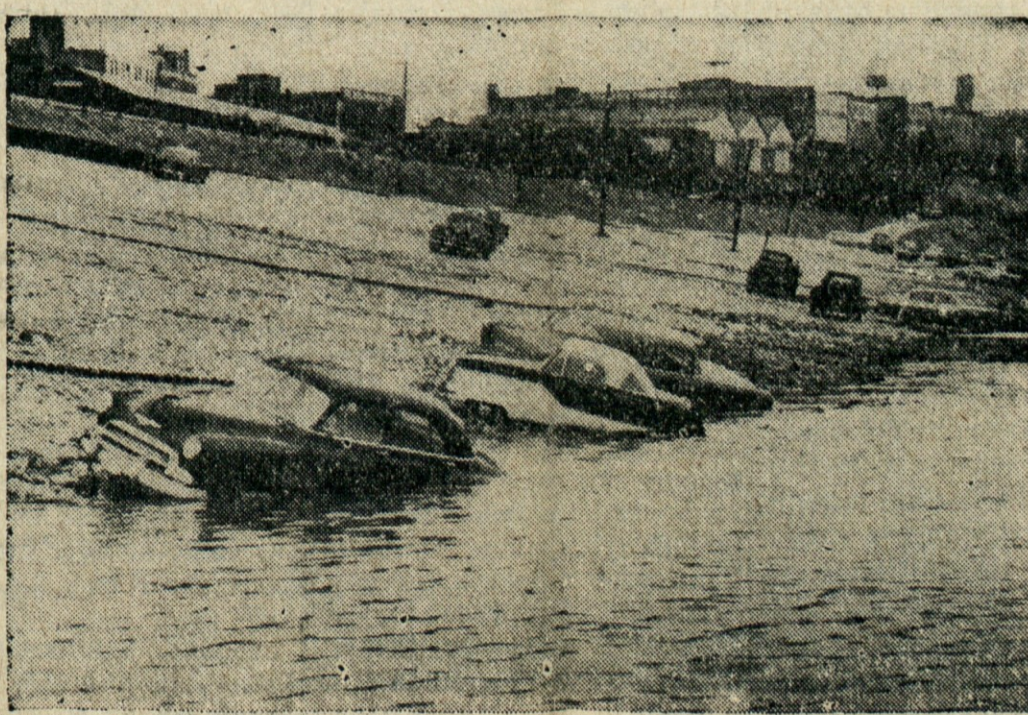
Tako zavarovanje je po mnenju dr. Blasingame in Ameriške zdravniške zveze "nestvarno, omejeno in prisiljeno." On se zavzema za lani odobreni Kerr-Mills zakon, ki da bo koristil starim ljudem več in ob manjših stroških.

Kennedyev načrt predvideva, da naj bi imeli oni, ki so plačevali v Social Security sklad, po dopolnitvi 65. leta starosti brezplačno zdravljenje v bolnišnicah.

Šele ena četrtnina!

WASHINGTON, D. C. — Eisenhowerjeva administracija je pred leti napravila načrt za novo moderno cestno omrežje, ki naj meri nekaj nad 40.000 milj. Do danes je narejena samo četrtnina novih cest, torej okoli 10.000 milj.

Upajo, da bodo dovršili ostale tri četrtnine do 1. 1972. Verjetno bo pa takrat cestna mreža zopet premajhna.

V VODI — Avtomobili so bili parkani na bregu reke Mississippi v Memphisu, Tenn. Ko je potegnil nenadno južni veter, se je led, na katerem so stali avtomobili, začel topiti in ti so zdrseli v naraslo reko. Policija jih je brez težav izvela zopet na suho.

NASPROTNIKI GIZENGE V KONGU SO SE POVEZALI!

Predsednik vlade v Leopoldvillu Joseph Ileo in predsednik neodvisne "Rudniške države" v južnem Kasaju A. Kalonji sta včeraj podpisala v v Elisabethvillu v Katangi s predsednikom M. Combejem dogovor o skupnem nastopu proti levicarski "vladi" v Stanleyvillu. — Sestanek na Madagaskarju. — Osvojevalci Luluabourga izginili. — Hammarskjöld svari.

ELISABETHVILLE, Kat. — Včeraj so se zbrali trije protikomunistični vodniki Ileo, Kalonji in Combe ter sklenili dogovor o skupnem vojaškem in političnem nastopu proti lumumbovcem, ki so se utrdili v Vzhodni in v Kivu pokrajini. Sestanek je sklical predsednik Katange Combe, ki je pokazal, da je od treh najmočnejši in najbolj trdno v sedlu. Njegove čete so najboljše opremljene in disciplinirane. Vodijo jih večji del evropski častniki. Poleg domačih čet je Combe organiziral še posebno tujsko legijo. Razdelitev Konga v dva dela je s tem popolna in nevarnost državljanske vojne večja.

Vodniki treh predelov so sklenili dogovor na temelju sporazuma "krajevnih" oblasti in se tako izognili vprašanju priznanja kongoške vlade v Leopoldvillu neodvisnosti Katange in Kasaja. Cilj sporazuma je ureditev kongoških razmer brez "zunanega vmešavanja".

Sestanek na vrhu na Madagaskarju

Vodniki protikomunističnega dela Konga, Kasavubu, Kalonji in Combe, so povabili za 5. marec vodnike levicarske skupine v Stanleyvillu Gizengo, Kašamuro in gen. Lundulo na razgovore v prestolnici Madagaskarja Tananarivo.

Sestanek je bil prvotno določen za Ženevo v Švici in bi se moral začeti 3. marca, istočasno s sestankom v Elisabethvillu. Pohod lumumbovski čet proti pokrajini Leopoldville je položaj spremenil in pospešil sestanek v Elisabethvillu.

Osvojevalci Luluabourga izginili

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Ko se je včeraj vrnil poveljnik ganskih čet gen. Alexander iz Luluabourga, je povedal, da so lumumbovske čete, ki so pred nekaj dnevi "osvojile" Luluabourg, izginile, med tem ko so njihovi vodniki zaprosili za varstvo pri četah Združenih narodov. Luluabourg je, izgleda, zopet v rokah podpornikov vlade Kasavubuja.

Izgnila je seveda tudi lumumbovska kolona, ki naj bi prodirala proti Leopoldvillu.

Opazovalci trdijo, da je kaj takega mogoče le v Kongu, kjer komaj kdo ve, kdo pije in kdo plača.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Danes dopoldne ob desetih bo imel predsednik Kennedy tiskovno konferenco, ki jo bodo prenašali preko radia in televizije kasneje.

MOSKVA, ZSSR. — Ukrajinski Sovjet je odstavil predsednika vlade Nikiforja Kalhenka in postavil na njegovo mesto VI. Ščerbitskega. Vzrok spremembe je slab pridelek žita lanske jesen. Ukrajina je od nekdanj žitnica Rusije.

MOUNT CLEMENS, Mich. — Včeraj je padel tu na tla v bližini cestnega križišča velikanski jet-tanker vojnega letalstva. Letalo KC-97 je zgorelo, vseh pet članov posadke pa je mrtvih. Malo je manjkalo, da letalo ni padlo na samo naselje.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je v posebni poslanici predložil Kongresu, naj ne zvišuje davka na gasolin, pač pa naj poviša davek na težke tovrne avtomobile, ker ti imajo od avtoveleceest največ koristi.

NEW YORK, N.Y. — Oblasti so prijele 59 let starega Freda Thompsona, ki je po daljšem zasliševanju priznal, da je zlorabil in umoril štiri leta staro Edith Kiecorius. Dekletce je izginilo preteklo sredo, njeno zmaličeno in razbito trupelce so našli v nedeljo v zapuščeni sobi, v kateri je stanoval nekaj dni Fred Thompson.

Hitrejša rast zaradi hrupa?

Razočaranje je doživel tokijski univerzitetni profesor dr. Nambu, ki je zbiral dokaze za svojo domnevo, da hrup škodljivo vpliva na rast. V jeklarni Javata je izpostavljaval laboratorijske bele miši kakih osem mesecev hrupu 100 decibelov po osem ur dnevno.

Presečenec je bil ob ugotovitvi, da so hrupu izpostavljene miške rasle hitreje kot tiste, ki jih je nadzoroval v normalnem okolju.

Iz Clevelanda in okolice

Roko si je zlomila — Mrs. Frank Jakšič, 6111 St. Clair Ave., si je pri padcu pretekli ponedeljek zlomila v zapestju desno roko. Prepeljali so jo v St. Vincent Charity bolnišnico, od koder pa se bo že danes ali jutri vrnila na svoj dom. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

Ustanovna seja — V petek popoldne ob 2:30 bo v Slov. društvenem domu na Recher Ave. ustanovna seja (sestanek) Kluba upokojencev. Vsi upokojenci vabljeni!

Rojenice — G. Jožetu in ge. Rozalki Hočvar z 1067 E. 69. St. se je rodila v nedeljo druga hčerka. Čestitamo!

Seja — Nocoj ob 7:30 ima St. Clair Grove No. 98 W. C. sejo v navadnih prostorih.

V bolnišnici — Leo Zlosel iz Geneve je moral v Geneva Memorial bolnišnico. Želimo mu naglega okrevanja.

Slov. pisarna — Slovenska pisarna v Baragovem domu bo v soboto od polne do šestih zvečer zopet odprta. V tem času bo na razpolago tudi dr. Miha Krek za posvajanje v begunskih in sponzorskih zadevah. Kdor bi rad osebne razgovor, naj se v tem času oglasi v pisarni.

Popravek — Pok. Frank Race st., o katerega smrti smo poročali včeraj, je bil rojen v Rodiku, okraj Sežana, kot nam je bilo naknadno sporočeno.

Iz bolnišnice — Charles Strukel s 473 E. 142 St. se je vrnil iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Vaja za pasijon — Nocoj ob 7:30 bo v Baragovem domu vaja za "V času obiskanja". Pridite vsi, da boste dvignili svoje kostume.

Gen. McArthur se je zopet obregnil ob Trumanu — NEW YORK, N. Y. — Gen. McArthur se ne jezi na Trumanu toliko radi tega, ker ga je Truman odstavil leta 1951 kot vrhovnega poveljnika v Koreji, kolikor radi tega, ker mu ni dovolil, da obračuna z deželo Kitajsko v Mandžuriji. Pri svojih 80 letih še zmeraj govori ob slovesnih prilikah.

Zadnjič je porabil tako priročno, da se je zopet pritožil nad zgubljeno vojno v Koreji. Treba bi bilo iti samo čez reko Yalu, pa bi bil bila Amerika zmaga la tudi v tej vojni. "Imeli smo v naših rokah kontrolo, ali naj damo kitajskim komunistom sposobnost za moderno vojskovanje tekmo boljših generacij." Narod, ki ne zmaga, mora "nositi posledice svojega poraza." Opomnil je svoje poslušalce, "naj Amerika ne napravi zopet podobne napake, drugače bo poginila."

Truman se sonči na Bermudi, zato bomo zvedeli za njegovo stališče pozneje kot navadno.

Pokažite "AMERIŠKO DOMOVINO" prijateljem in znancem; povejte jim, da jo pošiljamo brezplačno na ogled.

Višarska polena

spisal Narte Velikonja

In je uprl svoj pogled v Fran-
co ter nadaljeval s strastno div-
jo samoobtožbo:

"Ne samo Kosmača, Franceta
tudi! Oba! Gospodje porotniki.
Oba! Mene sodite, ta je nedol-
žen!"

Vzpel se je pred občinstvom
v neizmernem duševnem naporu
in kot brez pameti mu je šel
pogled po dvorani.

"Sodite me! Sodite me!"

Kot da so se mu razvezali vsi
udje ter je padlo z njega brez-
mejno breme. Čutil je od bole-
čin sladko olajšanje v duši. Nič
več ni vedel, da stoji. Tudi dvo-
rana ni bila več dvorana. Vse
se je razmaknilo ter nekam hi-
telo z bliskovito naglico za luč-
jo, za lestencem navzgor. Ves
lahek je čutil, da plava, da ga
neznana sila, ki mu je objela
srce, žene kvišku v omotično vi-
sočino.

Videl je samo zamegleno mor-
je svetlobe in senc za seboj.
Prestopil se je za rahel korak
ter padel zviška na obraz pred
Matijca in Franco.

Sodniki so vstopili vsi raz-
burjeni. Predsednik senata je za
hip osupnil, nato kratko ukazal,
videč Tineta na tleh: "Nesite ga
ven! Pokličite zdravnika!"

Odnegli so ga. Ko se je Tine
za hip zavedel, je stal pri njem
zdravnik.

"Gospod župnik, mudi se!"
je slišal Tine.

In je začutil v roki toplo žup-
nikovo desnico:

"Kes obudi, kes, moj sin!" je
trepetal župnik ob njem in sol-
ze so mu drle po licu.

Tine je stisnil njegovo roko v
odgovor, zgibal ustnice v straš-

ni dušni boli in kakor v daljni
dalji slišal župnikove besede:

"Ego te absolvo..."

"Kriste, odpusti!" je zagrmelo
Tineta v grlu v zadnjem naporu
in je — zgasnil.

Župnik mu je čez hip pokri-
žal neme, na pol odprte ustnice
ter s sladko ginjenostjo gorel
sam vase:

"Kriste usmiljeni, da sem jo
le rešil, ovčico izgnanega, več-
ne smrti! Bodi ji usmiljen sod-
nik!"

Obrnil se je proti vratom in
videl tisti hip na hodniku paz-
nike, ki so peljali Matijca in
Franco iz dvorane.

"Domov, domov! Ali ju ne
pustijo domov?"

"Ne," mu je obrazložil sluga
vsevedno. "On je obsojen v
smrt na vešalih radi umora, ona
na štirinajst dni zapora zaradi
žalitive državnega pravdnika."

"Če je pa nedolžen, če je pa
nedolžen! Saj je dokazano, da je
nedolžen! Zakaj pa je dokazano,
da je nedolžen!" se je hudoval
starec ter se zagnal po hodniku
za njima. Toda v nakrižju so
mu izginili pred očmi. Hitel je
po hodniku dalje, zgrešil stop-
nice ter obstal v temi na koncu.

Vrnil se je ter ponavljal:
"Saj je nedolžen! Saj je ven-
dar nedolžen!"

In je iskal po hodnikih, zašel
na dvorišče, taval po drugih
stopnicah nazaj ter slednjič na-
šel paznika, ki mu je pokazal
pot na cesto.

Tisti hip je klečal Matijec, na
vešala obsojeni, nedolžni Mati-
jec, v svoji celici in molil, na
drugem delu poslopja pa je žde-
la Franca predse in mislila na-
se, mislila na Matijca:

"Zakaj ga niso izpustili, ko je
nedolžen!"

S čudno zagrenjenostjo in
molče so se vračali poslušalci in
priče pozno v noč domov. Ni-
komur se ni ljubilo govoriti.

"Kakor da smo žive pokopali,"
se je oglašal Brne.

"Zdaj pa bo vse iznova!" je
tolažil Gaber Mohorja, "ali ni-
ste slišali? Vse se še razčisti,
vse se še razčisti!"

"Če enkrat pride nesreča, se
je ne otreseš!" je zmajal Mohor
z glavo.

Ko je Klančarka stopila v svo-
jo koč, je našla vrata v izbo
odprta. Na postelji je ležal njen
mož oblečen in obut ter strmel
v strop.

"Miha!"
Mož se ji je blodno zarežal v
obraz: "Ali so ga že obesili! O,
da so ga le obesili! Vidiš, Mati-
jec, zdaj te ne bo več, zdaj te
ne bo več! Zdaj bo mir."

40.

Obravnavo o Kosmačevem u-
moru so obnovili pred izredno
porotno obravnavo. Med Tine-
tovimi čevlji so našli še stare
Matijeve čevlje v potrditev, da
si je Tine čevlje izposojal. Blaž
je opisal Francetovo smrt in o-
troka sta točno izpovedala, da
Matijec ni udaril, temveč le
dvigal Kosmača.

Časopisje je bilo vso stvar na
dolgo razvleklo. V deželi je za-
vrela ostro prerekanje o po-
manjkljivosti kazenskega po-
stopka. In ko je bilo prerekanje
že tako na stran poti, da so si
očitala posamezne stranke banč-
ne zločine, ki niso imele s stvar-
jo nobenega stika, je bila napo-
vedana ponovna obravnavo.

Pričela se je strašna bitka med
psihiatri! Ali je Tine res izvršil
zločin, ali ga ni morda proces
tako strašno razburil, da je ho-
tel krivdo vzeti nase? Nazadnje
so si očitali psihiatri medseboj-
no nevednost in vsa stvar je
grozila, da se bo končala v

pravdah radi žaljenja časti.

Toda vse to ni omajalo porot-
nikov. Soglasno so zanikali Ma-
tijčevo krivdo.

Matijec je nemo gledal okoli
sebe ter ni mogel verjeti, ko mu
je sluga uslužno segel v roko,
rekoč:

"Le pojdite, saj sem zmerom
mislil, da ste nedolžni."

Matijec je zmajal z glavo in
se ni mogel prav znajti.

Ali si že kdaj planil iz kleti
v jasno sončno luč? Ali si kaj
videl? Oči so te zaščemele in
pred seboj si videl samo zelene
kolobarje. Tako se tudi Matijec
ni mogel znajti v svobodi.

"Matijec!" je stopila Franca
k njemu. "Prost si!"

"Da, sem?" se je zavedel. "Za-
hvaljen bodi Bog! Hudo je bi-
lo!" In si je pogladil črno brado,
ki mu je bila zrastle v ječi.

Šele ko je stopil iz sodne pa-
lače, ko je zazrl zelenje pred
seboj in mu je planila v oči vro-
ča sončna luč, ko je zagledal
grad nad seboj, ki se mu je zdel,
da visi na jasnem nebu, ko je
zaslišal ropotanje voz, ter mu
je na uho udarilo rahtanje av-
tomobilov, šele takrat se je zga-
nilo v njem nepopisno, neizraz-
no čustvo. Snel je klobuk z gla-
ve, zakrilil z rokami v zrak, ka-
kor da hoče plavati od preslad-
kega občutka v duši, ter zavri-
skal, divje, s čudno nadnaravnim,
nečloveškim glasom.

"Matijec!" se je plašno začu-
dila Franca. "Ljudje te gledajo!
Saj nisi pijan!"

"Kaj meni ljudje mar!" je de-
jal Matijec, nič več oprezn, ob-
zirni Matijec, Matijec, ki se mu
je oko iskričilo od nepopisne sre-
če, Matijec, ki mu je občutek
neizmerne moči hotel razgnati
prsi. In je spet zavihtel klobuk
v zrak in spet zavriskal divje,
izzivajoče, presilno in kljubujo-
če. Kakor da stoji prinaravni
človek sredi divje stepe ter ne
ve, kako bi pozdravil sonce, to
božjo luč, kako bi pozdravil

zrak, to biserno morje, kako bi
pozdravil zelenje, to sveto pašo
očem človeškim. Ne ve, kakšen
je pravi pozdrav, ki naj ga poš-
lje svojemu Stvarniku, pa vpi-
je, vriska, divje, iz polnih prs;

ne ve, kako bi pokazal z rokami
strašnemu božanstvu, ki vse to
daje, da ga spoštuje, da se mu
klanja, da se mu zahvaljuje.

"Saj se ti je zmešalo!" je s
strahom dejala Franca.

"Kaj se mi bo zmešalo! Nič se
mi ni zmešalo!"

In je zavriskal tretjič, pogra-
bil Franco sredi trga okoli pasu,
jo zavihtel okoli sebe enkrat,
dvakrat, trikrat, da je lovila sa-
po kakor otrok. Mežala je od
čudne blaženosti in Matijec jo
je držal v svojih močnih rokah
kakor punčko.

"Da boš vedela, Franca, kako
je!" jo je držal v rokah. "Da boš
vedela, kako je v mojem sre-
ti, ki si sedela z mano na zatož-
ni klopi in bila obsojena, ti, u-
boga Franca naša!"

In se je sklonil pred vsemi do
njenega obraza ter na sredi
trga, vpričo božjega sonca, pri-
stisnil lice k njej.

"Franca, zdaj te ne bom za-
spal!" ji je šepnil vroče na uho.

"Pojdi, Matijec, pojdi!" je
prosila Franca, vsa drgetajoča
od nepopisne sreče in strahu, da
se mu utegne zmešati od preve-
likega veselja.

"Matijec, Matijec, pa vpričo
mene, kar vpričo mene! Franca
še žaluje. V cerkev pojdi!" se je
hudoval stari župnik.

"Da, zdaj gremo najprej v
cerkev, potem pa kositi!" je de-
jal. "Oče!" se je obrnil, "kje ste
pustili konje? In denarja ni-
mam nič, če ga imate kaj s se-
boj. Če ne, bomo pili na kredo!
Danes gre na moj račun!"

In so zavili proti cerkvi.

Stari Mohor je prijel sina za
roko in solze nepopisnega vese-
lja so mu polzele po licih.

"O ti sveti Bog, o ti sveti
Bog! Da se je res vse tako obr-

nilo, da se je res vse tako obr-
nilo! Daj, počakaj, Matijec, da
pojdeva vstrie!"

In Mohor je pozabil, da ga
boli noga, pozabil, da ima palico
s seboj za oporo. Sin ga je sko-
raj nesel na roki, da so ju drugi
komaj dohajali.

Pod večer so ustavili pred
Klančarjevo bajto. Klančar je
zadnjih štirinajst dni topo sedel
pred vrati ter ni bil za nobeno

rabo. Zena ga ni pustila izpred
oči, in ko je le po ovinkih do-
gnala, da se ga je polastil le
stari dvom, je z grozo planila v
jok.

"Kako naj ti prisežem, da boš
verjel. Kako naj te ozdravim!"
In v svetih trenutkih jo je
prijel za roko in se opravičeval:
(Dalje prihodnjice)

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HEnderson 1-2083

KEnmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za vaš pomembni dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih predpriprav za najlepši dogodek
življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše,
pravkar dospеле vzorce vabil, naznanil, papirnatih
prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na ka-
terih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobremen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

STEKLENICA JI ŠE
ZMERAJ DIŠI! — Donald
Barner v Forrest City, Ark.
je lansko poletje našel zapu-
ščeno mlado srnico. Vzel jo
je s seboj in jo hranil iz ste-
klenice. Sedaj je iz srnice
postala že kar velika srna,
pa ji je steklenica še vedno
vseč, kot kaže slika.

ZAHOD IN VZHOD — Indijanski glavar 45 let stari
George Cook si je izbral za ženo mlado Japonko Hiroko Ni-
nomiya iz Tokia. Z njo se je spoznal preko dopisovanja.
Nevesto je šel osbno iskat na Japonsko in jo pripeljal na
svoj dom v Durandu v Michiganu, kjer je bila posneta nju-
na slika.

OBLEKA NI RAVNO PRIMERNA ZA POSEL — Mla-
da dama na sliki hoče napraviti ginda vse sama, vendar se
nam zdi, da bi se morala za tak posel obleči drugače. Raz-
kazuje večerno obleko, ki je bila narejena v krojačnici se-
ster Fontana v Rimu.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

YELLOW BRICK — 3-5's and 7-4's.
Good income property. Very good
condition. Will accept any reason-
able offer. \$10,300 down. VI. 8-9370.
(43)

MONEYMAKER! 3 STORY BRICK
OCTAGON

3 deluxe 6 room apartments. 1½
tile baths. Excellent condition. By
owner. Reasonably priced. \$36,500.
CA. 7-7666. (43)

2 STORY BRICK — Owner. Store
with 2 apts. Full basement. 2 car
brick gar. Ceramic tile baths, hot
water, oil heat. Good condition.
N.W. Side. Good neighborhood. AV
3-4853. (42)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAVERN — PROPERTY

By owner. 56 yrs. Widower retir-
ing. Excellent opportunity. Priced
for immediate sale. Phone RO. 2-
9363. (42)

HOUSEHOLD HELP

WOMAN FOR GENERAL HOUSE-
WORK AND CHILD CARE.

Stay, Own room. References re-
quired. Good salary. Phone Dor-
chester 3-0086. (43)

HELP WANTED

MEDICAL

TECHNOLOGISTS

A S.C.P. regular or Reg. of equi-
valent in education with experience
in laboratory procedure for the

Logan County Hospital

Sterling, Colorado

Salary open, based on training and
experience. One weekend in 4 rota-
tion.

Send resume to:

Dr. A. E. LUBCHENKO

Presbyterian Hospital

at 19th and Gilpin

Denver, Colorado (43)

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI